

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Jak efektywnie wspierać dziecko w nauce?

Sylwia Wcisto

Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania

25 października 2012 r.

Organizatorzy

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

**Każde dziecko jest mądre
i może osiągnąć sukces,
jeśli tylko dostanie na to szansę**

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

Czym jest motywacja i jakie ma znaczenie w nauce?

YES

NO

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

- Każde dziecko ma naturalną motywację do uczenia się i czerpie radość z opanowywania nowych umiejętności.

Jest ciekawe świata, co łatwo zauważyć w niezliczonych pytaniach, które najczęściej zaczynają się od:

„dlaczego”? „po co”? „jak”?

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

- Z czasem dzieci zaczynają tracić pasję poznawczą. Słabnie entuzjazm do uczenia się wciąż nowych rzeczy. Dzieje się tak zwłaszcza, gdy zaczyna się nauka w szkole.
- Brak motywacji do nauki wynika najczęściej z nie wykształcenia u dziecka nawyków do uczenia się, bądź też jest skutkiem doznanych przez dziecko niepowodzeń.

Teoria motywacji

- **Motywacja wewnętrzna**- pobudza do działania, z uwagi na zainteresowanie lub zamiłowanie do czegoś. Najważniejszym elementem działań jest **CEL**
- **Motywacja zewnętrzna**- stwarza zachętę do działania, za pomocą systemu kar i nagród. Swoją aktywność odbieramy jako zadania realizowane pod przymusem zewnętrznym

- *Przypomnij sobie, jak często zdarza Ci się zmuszać do wykonywania określonych czynności?*

Nie ważne czy jest to określona praca, sprzątanie w domu, gotowanie, czy chodzenie godzinami po supermarketach...

CO WTEDY CZUJESZ?

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

NAJCZĘSTSZA REAKCJA TO:

- Zniechęcenie,
- Czasem irytacja, jak słyszymy po kilka razy ten sam komunikat,
- Znudzenie, poczucie straty czasu,
- Stres, odkładamy sprawy na później,
- Pytamy samych siebie „po co to robimy, do czego mi to jest potrzebne?”

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

Emocje a motywacja

- **I prawo Yerkesa- Dodsona-**

W miarę wzrostu poziomu motywacji stopniowo również wzrasta poziom rozwiązania zadania. Bardzo silne pragnienia oddalają od osiągnięcia celu.

- **II prawo Yerkesa- Dodsona-**

Dla zadań łatwych optymalnym poziomem aktywacji jest poziom wyższy, dla zadań trudnych optymalnym poziomem jest poziom niższy.

Stawiając dziecku zbyt wygórowane wymagania, skazujemy je na porażkę i szybkie zniechęcenie.

Z drugiej strony, zbyt łatwe zadania szybko utwierdzają dziecko w mniemaniu, że wszystko już potrafi i nuda odciąga go od dalszego pogłębiania wiedzy.

Dlatego tak **ważne jest stawianie** dziecku **realistycznych, niewygórowanych celów**, co prawda na górnej ale realistycznej granicy jego możliwości.

Wskazówki

- wprowadzić odpowiednią atmosferę (atmosfera bezpieczeństwa likwiduje lęk)
- poziom zadań musi być adekwatny do poziomu intelektualnego dziecka
- wymagać wiedzy, wtedy dziecko się rozwija (poziom musi być lekko wyższy niż przeciętny)
- jasno określać zadania
- rozwijać umiejętność systematycznej nauki

NAUKA POPRZEZ ZABAWĘ

**DO RZECZY PRZYJEMNYCH NIE TRZEBA SIĘ
MOTYWOWAĆ**

Gwarancja

Satysfakcja

Zadowolenie

Nikt nie rodzi się prymusem.

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

Jakie jest Twoje dziecko?

Aby pomóc dziecku rozwinąć swój potencjał i umiejętność planowania i organizowania własnej pracy rozpoznaj możliwości, predyspozycje oraz **STYLE UCZENIA SIĘ** swojego dziecka.

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

Wzrokowcy

Wzrokowcy uczą się, patrząc.

- lubią opisy, często przerywają czytanie,
- rozpoznają słowa patrząc na nie, widzą układ słów
- piszą czysto i czytelnie, zachowują prawidłowe odstępy, kształt liter
- pamiętają twarze, lubią robić notatki
- nie lubią dużo słuchać, szybko tracą cierpliwość, używają takich słów jak:

widzisz, patrz, popatrz

- lubią porządek
- posiadają bujną wyobraźnię

Słuchowcy

- lubią dialogi, rozmowy, ale unikają opisów, nie zauważają ilustracji,
- poruszają ustami podczas czytania i czytają po cichu
- rozpoznają słowa poprzez wymawianie poszczególnych głosek
- początkowo mają trudności w nauce, lekko naciskają na pióro,
- dobrze zapamiętują imiona,
- zapamiętują materiał poprzez głośne powtarzanie go
- nie zwracają uwagi na szczegóły
- łatwo dekoncentrują się z powodu hałasów, dźwięków
- lubią się wypowiadać, używać długich opisów,
- Mówią „posłuchaj”
- mówię, brzmi to itp
- Dobrane i pasujące ubrania nie są dla nich priorytetem

Kinestetycy

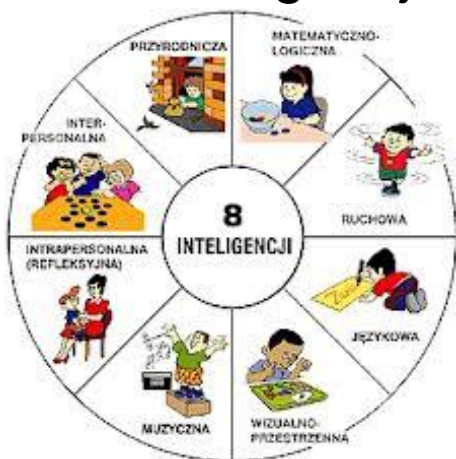
NAUKA POPRZEZ DOŚWIADCZANIE

- wiercą się podczas czytania, nie lubią czytać
- mają problemy z ortografią, muszą zapisywać słowa żeby zapamiętać jak się je pisze.
- Słabo pamiętają słowa widziane lub pisane
- najlepiej zapamiętują to, co wykonają, a nie to co usłyszą czy zobaczą
- Wyobraźnia i fantazja są mało istotne, ważny jest ruch i akcja
- żeby utrzymać uwagę często zmieniają pozycję, poruszają się
- podskakują z zadowolenia, lubią się przytulać gdy są w dobrym humorze, szturchają gdy są w złym nastroju
- gestykują podczas słuchania i mówienia, nie są dobrymi słuchaczami
- Używają słów jak: brać, trzymać

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

Inteligencje wielorakie

HOWARD GARDNER

ur. 1943 w Scranton,
Pensylwania, USA

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

Inteligencja językowa

- – dziecko lubi rozmawiać, żartować, opowiadać bajki, a także ich słuchać, lubi rymowanki, gry słowne, zagadki oraz czytanie, śpiewanie i deklamowanie wierszy, pamięta rzeczy mniej ważne, wrażliwe na wzory i schematy, chętnie dyskutuje, zadaje pytania.

Inteligencja wizualno-przestrzenna

- – dziecko lubi rysować, dobrze układa układanki, konstruuje z klocków skomplikowane budowle, ma bogatą wyobraźnię i woli książki z wieloma ilustracjami.

Inteligencja muzyczna

- – dziecko szybko dostrzega wzory, lubi różnorodną muzykę, nuci, wybija takt muzyki, śpiewa lub gra na instrumencie; ma trudności w koncentracji, jeśli słyhać muzykę, lubi rytm i wiersze.

Inteligencja ruchowa

- – dziecko lubi ruch i kontakt fizyczny, cechuje go wysoka kontrola ciała, refleks, kontrola nad przedmiotami, poczucie czasu, wrażliwość na otoczenie, najlepiej uczy się w ruchu, lubi dotykać, lubi zabawy i prace mechaniczne, lubi zajęcia ręczne, kręci się gdy musi za długo siedzieć w jednym miejscu lubi wymyślać nowe gry, wszystkiego musi dotknąć i jest bardzo wrażliwe na dotyk.

Inteligencja logiczno-matematyczna

- – dziecko systematyczne, dokładne, zorganizowane, lubi porządek i łatwo się denerwuje, gdy przebywa z osobami niezorganizowanymi, dokładnie wykonuje instrukcje, zbiera informacje, by rozwiązywać problemy, potrafi dokonywać kalkulacji w pamięci, lubi gry i zagadki prowokujące do myślenia, ma także umiejętność myślenia logicznego, szeregowania, dostrzegania przyczyn i skutków.

Inteligencja interpersonalna (społeczna)

- – dziecko ma wiele zainteresowań, łatwo nawiązuje kontakty i aklimatyzuje się w grupie, lubi być z ludźmi, lubi zajęcia grupowe, lubi współpracować, ma wielu przyjaciół, łatwo porozumiewa się z innymi, szybko orientuje się w sytuacjach potrafi odczuć emocje oraz intencje innych osób, jest obdarzone cechami przywódczymi, umie organizować zabawę w grupie i tworzy pozytywną atmosferę, jasno wyraża swoje potrzeby, potrafi zachować się asertywnie.

Inteligencja intrapersonalna (refleksyjna)

- – dziecko zna i rozumie swoje uczucia, zna swoje mocne strony, wie kiedy poprosić o pomoc, a kiedy należy rozwiązać problem samodzielnie, jest odpowiedzialne za swoje zachowanie, ponieważ jest ambitne. Cierpliwie dąży do wyznaczonego celu, chętnie podejmuje ryzyko, lubi wyzwania, zwykle odnosi sukcesy i nie potrzebuje motywacji zewnętrznej, odznacza się samodyscypliną, lubi pracę w samotności, lubi wiedzieć dlaczego ma wykonać konkretne zadanie.

Inteligencja przyrodnicza

- – dziecko lubi przebywanie na świeżym powietrzu, “dłubanie” w ziemi, lubi przyrodę, kontakt ze światem zwierząt i roślin, ma zdolność zapamiętywania i klasyfikowania przedmiotów.

Rola rodzica w kształtowaniu obrazu własnej osoby

Nawet utalentowane dzieci mogą zaprzepaścić swoje możliwości, jeśli są przesadnie krytykowane przez rodziców. I przeciwnie.

Wzmacnianie poczucie własnej wartości

Samoocena wzmacnia dążenie do kompetencji, natomiast jej brak lub zaniżony poziom prowadzi do wyuczonej bezradności.

•KOMUNIKUJ DZIECKU, ŻE W NIE WIERZYSZ

Dziecko o niskiej samoocenie:

- Nie chce podejmować wyzwań
 - Natychmiast usprawiedliwia niepowodzenia
- Sztywno trzyma się obranej drogi, łatwo się poddaje
 - Chce dobrze wypaść
- Ma negatywny pogląd na naukę

Metoda pochwały opisowej

- **Krok 1- opisz, co widzisz.**

„Widzę, że odrobiłeś zadanie domowe w planowanym czasie”

- **Krok 2- powiedz, co czujesz.**

„Bardzo mnie to cieszy”

- **Krok 3- podsumuj**

„To się nazywa dobra organizacja”

Przeszkody w nauce

- hałas, zamieszanie (włączony telewizor i magnetofon, telefon, hałas uliczny, rozmowy),
- nagłe wydarzenia o burzliwym przebiegu: awantury, kłótnie, wielka radość, strach,
- zmęczenie, oczekiwanie na coś,
- podobieństwo treści, które mają być przyswojone (warto unikać uczenia się kolejno podobnych rzeczy),
- zakłócenia w zapamiętywaniu: jeśli tuż przed klasówką dziecko uczy się rzeczy nowych, może zapomnieć te, które dobrze umiało; najlepiej więc uczyć się nowych rzeczy z pewnym wyprzedzeniem przed spodziewaną klasówką czy egzaminem.

Pomocne wskazówki

- Konstruktywna krytyka:
Koncentruj się na zachowaniu a nie na osobie.
zamiast „**jesteś nierozsądny**” użyj „ **w tym przypadku postąpiłeś nierozsądnie**”
- Zasady (ramy) pracy dziecka- często się im to nie podoba, ale rosną szczęśliwsze, bardziej ambitne i lepiej przystosowane do życia, a co najważniejsze wypracowują sobie wzmacniający NAWYK
- Konsekwencje- wywiązywanie się z zawartych „umów”
- Pokazywanie celu:- w sytuacji, gdy słyszymy komunikat typu” po co mam się tego uczyć”, „do czego jest mi to potrzebne”.

Co wspomaga proces uczenia się?

- Mind map- mapa myśli
- System krótkich powtórek
- Wzmacnianie osiągnięć (wyszukiwanie drobnych sukcesów)
- Stosowanie systemu nagród
- Zamiast karania → konsekwencje
- Umowa pomiędzy rodzicem a dzieckiem
- Jasno sprecyzowany „Plan dnia” i kontrola
- Wypracowanie nawyku -np.:w kwestii zadań

• LITERATURA:

-
- A. Faber; E. Mazlish: „*Jak mówić, żeby dzieci się uczyły*”
- H. Filipczuk: „*Zapobiegamy trudnościami i niepowodzeniom szkolnym*”
- M. Łobocki: „*Trudności wychowawcze w szkole*”
- M. Przetacznikowa; Z. Włodarski: „*Psychologia wychowawcza*”
- M.V. Covington., MANHEIM TEEL K., „*Motywacja do nauki*”
- M.E.P. Seligman., „*Optymistyczne dziecko*”

Dziękuję za uwagę